

Avgränsning/Bakgrund

Antikroppar mot vissa antigener i neutrofila granulocytens cytoplasma är viktiga markörer vid diagnostik av vaskulit sjukdomar. Dessa sjukdomar är viktiga differentialdiagnoser vid många oklara sjukdomstillstånd och tidig diagnos är avgörande för att irreversibla vävnadsskador skall kunna undvikas. Särskilt allvarliga skador kan drabba njurar och lungor. Antikroppar mot proteinas-3 (PR3-ANCA) är en stark markör för Granulomatös polyangit medan antikroppar mot myeloperoxidase (MPO-ANCA) är markör för mikroskopisk polyangit eller Churg- Strauss syndrom.

Antikroppar mot glomerulärt basalmembran (anti-GBM-antikroppar) är en stark markör för Goodpastures syndrom. Ibland förekommer även MPO-ANCA vid detta tillstånd. Antikropps nivåerna speglar ofta sjukdomens aktivitet och kan användas för att följa behandlingseffekt.

ANCA analyseras med ELISA-teknik på Phadia 250 EliA IgG PR3 sensitive, MPO sensitive och GBM.

För akut snabbdiagnostik används en capture-baserad manuell ELISA-test- *Wieslab vasculitis screen*, vilken har utvecklats på och används vid Wieslab.

Provtagning

Helblod i gelrör med guldgul kork.
Om möjligt, centrifugera (G-tal 2000, 10 min) inom 2 timmar.

Rör vakuum 5 mL, guldgul propp, koag.akt. SST-gel, drar 3,5 mL (Artnr: 3197).

Meddela laboratoriet om avsteg görs från provtagningsanvisningarna.

Ange på remissen

Välj ANCA och anti-GBM screen (GBM, PR3, MPO) eller uppföljning tidigare ANCA eller anti-GBM positiv (GBM, PR3 eller MPO).

I avvaktan på transport

Provet **förvaras** i kyl i avvaktan på transport men kan **transporteras** i rumstemperatur.

Svar och bedömning

Analysen utförs 2 gånger per vecka.

Akuta analyser utförs dagtid vardagar om mikrobiologiska laboratoriet kontaktas på telefon (0480-814 41). Provet skall då vara laboratoriet tillhanda senast kl. 14.00. Om akut analys önskas under andra tider kan detta utföras på Wieslab. Skicka provet med Wieslab pappersremiss (EJ Cosmic-beställning) till avdelningen för klinisk kemi för vidaretransport till Wieslab, Malmö. Eventuell taxitransport till Malmö under jourtid ska beställas och betalas av avsändande avdelning.

Ej tidigare kända positiva resultat telefonbesvaras.

Faktorer som påverkar svarets kvalitet

- Kontaminerade prover
- Fibrinrådar
- Värmeinaktiverat serum får ej användas
- Kraftig hemolys (>500 mg/dL)
- Postmortalt tagna prover eller andra kroppsvätskor än humant serum och human plasma kan ej analyseras på ett validerat sätt
- Ospecifik inbindning av antikroppar